ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	Другий (магістр)
Кафедра	Реставрації та експертизи творів мистецтва	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація	Семестр	2

КОПІЮВАННЯ ЖИВОПИСНОГО ТВОРУ (ТЕМПЕРА)

Семестр 2 (весна 2026)

Викладач Шуліка Вячеслав Вікторович, доцент, PhD (кандидат мистецтвознавства)
E-mail shulikavv@ukr.net
Заняття Згідно з розкладом, он лайн
Консультації Субота 11.30 – 13.00
Адреса Онлайн
Телефон +380502782125 (Вайбер, Телеграм)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи або чат у Телеграм. Комунікація здійснюється тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІНДР); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.* Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Жердзицкий, В. Живопис. Техніка и технологія. Харків: Колорит, 2006. 327 с.
2. Лоханько В.Є. Художні матеріали і техніка живопису. Харків: Мистецтво, 1938. 187 с.
3. Лоханько Ф.П. Флорова Т.І. Художні Матеріали: Техніка живопису. Київ: Держ. видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР., 1960. 142 с.
4. Методические рекомендации по подготовке грунтов при выполнении учебных академических заданий по масляной живописи /сост. А.И. Демура. Харків: ХХПИ, 1992. 24 с.
5. Скоп Л. Українське церковне малярство у Галичині: техніка та технологія XV XVIII ст. Львів: Коло, 2013. 192 с.
6. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації .Київ: Мистецтво, 2009. 304 с.
7. Шуліка В.В. Методичні рекомендації «Мінеральні фарби темперного живопису». – Харків: ХДАДМ, 2004. – 49 с.
8. Шуліка В.В. Методичні рекомендації «Органічні барвники темперного живопису». – Харків: ХДАДМ, 2005. – 56 с.
9. Шуліка В.В. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисц. Техніка і технологія живопису. – Харків: ХДАДМ, 2025. – 24 с.

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Проектор. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word. Zoom, Мольберти, художні матеріали.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування навичок роботи із складною композицією (темперний живопис) методом копіювання.

Завдання копіювання ікони складної в композиційному та технічному рішенні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: термінологію темперного живопису (іконопису), властивості матеріалів, композиційну побудову фарбового шару, основи композиції та формоутворення в іконописі візантійської традиції

вміти: працювати із матеріалами темперного живопису.

.

Компетентності та програмні результати навчання навчальної дисципліни (згідно з освітньою програмою)

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ІК Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу. СК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства. СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості. СК8. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень. СК9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.	ПР01. Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва ПР02. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення ПР03.Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями. ПР04. Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства. ПР06. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу. ПР07. Володіти методикою проведення наукових досліджень. ПР08. Здійснювати пошук інформації стосовно об'єкту дослідження.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається протягом 1 та 2 семестру 1-го курсу (8 кредитів ECTS, 240 навчальних години, в тому числі 90 годин — аудиторні лекційні та практичні заняття, та 150 години — самостійні). Всього курс має 2 модулі та 10 тем.

Модуль 1.

Тема 1. Виконання долічного живопису

Модуль 2

Тема 2. Виконання лічного живопису

Тема 3. Лакування закінченого твору

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять. Самостійна робота спрямована на

закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, виконання практичних завдань (підготовка дерев'яної дошки до виконання живописних робіт).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є перегляд. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно		A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
	90–100		A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності аспірант має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із студентами.

Під час повітряної тривоги заняття не відбуваються.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему, або надається інший перелік додаткових питань. Якщо це

відбулось в процесі заліку — студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna dobrochesnist-325783.html
https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/

РОЗКЛАД КУРСУ

семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
Згідно з розкладом	1	лекція	Виконання долічного живопису	8		
Згідно з розкладом		практ	Виконання долічного живопису	12		
Згідно з розкладом	2	практ	Виконання лічного живопису	30	Перегляд	
Згідно з розкладом	3	практ	Лакування закінченого твору	40	Перегляд	
			Всього годин	90		

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–10
2	Поточний контроль	0–10
3	Поточний контроль	0–40
4	Поточний контроль	0–40
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	

A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Базова:

1. Auwera Joost Vander. An Old Woman in the Fitzwilliam Museum: Jordaens not Van Dyck. Jordaens Van Dyck Journal: the research publication of the Jordaens Van Dyck panel paitings project. N 2. Amsterdam: University of Amsterdam, Royal Museums of Fine Arts of Belgium, 2021. P. 92 – 97

2. Auwera Joost Vander. Jacques Jordaens and his use of panels: an introduction. Jordaens Van Dyck Journal: the research publication of the Jordaens Van Dyck panel paitings project. N 1. Amsterdam: University of Amsterdam, Royal Museums of Fine Arts of Belgium, 2001. P. 38 – 47.

3. Auwera Joost Vander. Jacques Jordaens, his panels and panel makers: identifications and patterns. Jordaens Van Dyck Journal: the research publication of the Jordaens Van Dyck panel paitings project. N 3. Amsterdam: University of Amsterdam, Royal Museums of Fine Arts of Belgium, 2002. P. 64 – 71

4. Auwera Joost Vander. Jordaens's re-use and enlargement of panels in light of the studio practices and art theory his day: the example of The Adoration of the Shepherds in Bristol. Jordaens Van Dyck Journal: the research publication of the Jordaens Van Dyck panel paitings project. N 2. Amsterdam: University of Amsterdam, Royal Museums of Fine Arts of Belgium, 2001. P. 70 – 83

5. Losos L. Die Technik der Malerei. Praha: Artia Verlag, 1988. 191 p.

6. Бідзіля В.О. Біоциди в реставраційній практиці. Київ: Національний науково дослідний центр України, 2003. 64 с.
7. Жердзицкий В. Живопис. Техника і технология. Харків: Колорит, 2006. 327 с. 8. Лоханько, В.Є. Художні матеріали і техніка живопису. Харків: Мистецтво, 1938. 187 с.
9. Лоханько, Ф.П. Флорова, Т.І. Художні Матеріали: Техніка Живописую Київ: Держ. видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960. 142 с.
10. Методические рекомендации по подготовке грунтов при выполнении учебных академических заданий по масляной живописи /сост. А.И. Демура. Харьков.: ХХПИ, 1992. – 24 с.
11. Проблеми збереження, консервації і реставрації музейних пам`яток історії та культури: Спецвипуск. Проблеми біопошкодження пам`яток історії та культури /Кол. авторів, кер. Т.О. Кондратюк. Київ: ІПК ПК, 1998. 172 с.
12. Скоп Л. Українське церковне малярство у Галичині: техніка та технологія XV XVIII ст. Львів: Коло, 2013. 192 с.
13. Сланський, Б. Техніка живопису та реставрації Київ: Мистецтво, 2009. 304 с. 14. Цитович, В.И., Лугина Л.Н., Тимченко Т.Р. Технология и экспертиза живописи. Київ: ННДРЦУ, 2002. 90 с.

14. Інформаційні ресурси

1. 1. **http://restorer.kiev.ua/**